

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

28 april 2005

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Eloi Glorieux en Jos Stassen –

**betreffende de bevordering van het sociaal overleg in de nieuwe lidstaten
van de Europese Unie en Midden- en Oost-Europa**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Onlangs werden acht Oost- en Centraal-Europese landen lid van de Europese Unie. Bulgarije en Roemenië staan op de wachtlijst. Oekraïne en andere landen kunnen daar nadien nog bijkomen. Die landen hebben recent een overgang naar een markteconomie achter de rug. Er is weinig of geen syndicale traditie en het sociaal-overlegmodel is er weinig of niet aanwezig. Dat heeft tot gevolg dat de sociale bescherming en het welzijnsmodel in die landen op een veel lager niveau staan dan in Vlaanderen.

Als gevolg daarvan komt ons sociaal model onder druk te staan. Het is belangrijk dat voorkomen wordt dat de praktijken zoals die in een aantal nieuwe lidstaten gelden, stilaan de norm worden in Europa. In plaats daarvan moeten we ervoor zorgen dat ons sociaal-overlegmodel als norm wordt uitgedragen naar de nieuwe Europese lidstaten. De Vlaamse Regering, die volgens het regeerakkoord en de beleidsnota Buitenlands Beleid als constitutieve regio een pro-actieve rol wil spelen in de Europese Unie, moet het voortouw nemen in de ontwikkeling van initiatieven die ertoe leiden dat ons sociaal-overlegmodel wordt overgenomen door de nieuwe Europese lidstaten. Dat zou onder meer bijdragen tot een stopzetting van de verhuizing van productieafdelingen uit Vlaanderen naar lage-loonlanden of landen met minder sociale bescherming van de werknemers.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) heeft momenteel enkele programma's lopen die trachten om het sociaal-overlegmodel zoals dat in Vlaanderen bestaat, ook ingang te doen vinden in de Midden- en Oost-Europese (kandidaat-)lidstaten van de Europese Unie. Het zou goed zijn indien de Vlaamse Regering die programma's actief zou steunen en er tegelijk via de bilaterale contacten met de overheden in die landen zou op aandringen om het sociaal overleg actief uit te bouwen.

De relevantie van dit voorstel van resolutie werd beklemtoond door de aankondiging eind april 2005 van ruitenslijperfabrikant Bosch uit Tienen om de productie gedeeltelijk te verplaatsen naar het goedkopere Roemenië. Daardoor sneuvelen 124 banen in de vestiging in Tienen.

Eloi GLORIEUX

Jos STASSEN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- erkennende dat de sociale rechten van werknemers in de nieuwe Europese lidstaten vaak te wensen overlaten en de traditie van sociaal overleg tussen werknemers en werkgevers zoals dat in Vlaanderen structureel georganiseerd is, er weinig of niet bestaat;
- zich bewust zijnde van het feit dat steeds meer investeerders en ondernemers ervoor kiezen om hun productie over te hevelen naar landen met een zwakkere sociale bescherming;
- erkennende dat door de steeds toenemende economische globalisering ook de sociale verworvenheden in Vlaanderen onder druk komen te staan;
- verwijzende naar de visie van het Vlaamse buitenlands beleid en het ontwikkelingsbeleid, zoals gedefinieerd in de beleidsnota Buitenlands Beleid 2004-2009: “Vlaanderen wil als open en welvarende deelstaat bijdragen tot een van onderuit opgebouwde Europese Unie en een rechtvaardige, vreedzame en welvarende internationale gemeenschap. Om de Vlaamse belangen te behartigen en bij te dragen tot een mondiale duurzame ontwikkeling neemt Vlaanderen op een structurele en solidaire wijze pro-actief deel aan het Europees en internationale gebeuren. In zijn internationaal optreden laat Vlaanderen zich leiden door universele basiswaarden en mensenrechten.”;
- verwijzende naar de missie van het Vlaamse buitenlands beleid en het ontwikkelingsbeleid, zoals verwoord in de beleidsbrief Buitenlands Beleid 2004-2009: “Het Vlaams buitenlands- en ontwikkelingsbeleid positioneert Vlaanderen in de wereld en brengt de wereld in Vlaanderen. Via deelname aan de Europese besluitvorming en het uitbouwen van bilaterale en multilaterale relaties participeert Vlaanderen actief aan de internationale besluitvorming en aan de andere vormen van samenwerking in de wereldgemeenschap.”;
- verwijzende naar de erkenning in het regeerakkoord van “het belang van de Europese Unie voor Vlaanderen en de nood aan een pro-actief

beleid om de Vlaamse belangen in een Europese context maximaal te behartigen en de Unie in een door Vlaanderen gewenste richting mee verder uit te bouwen”;

- verwijzende naar het partnerschapmodel met de nieuwe EU-lidstaten dat in de beleidsnota Buitenlands Beleid 2004-2009 beschreven wordt, waarbij specifiek verwezen wordt naar de uitbouw van sociaal-economische overlegmodellen en het uitdragen van het Vlaamse welzijnsmodel;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1° in haar buitenlandrelaties met de Midden- en Oost-Europese landen:

- a) een pro-actief beleid te voeren dat gericht is op het versterken van de sociale bescherming van de werknemers en het bevorderen van een model van sociaal overleg dat voldoet aan de Europese sociale grondrechten en aan de basisconventies van de Internationale Arbeidsorganisatie, met name:
 1. vrijheid van vakvereniging;
 2. verbod op dwangarbeid en kinderarbeid;
 3. geen discriminatie van werknemers;
 4. leefbare lonen;
 5. veilige arbeidsomstandigheden;
 6. geen buitensporige werkuren;
- b) in de nieuwe lidstaten van de Europese Unie aan te dringen op de organisatie van sociale verkiezingen; en in de landen die op de wachtlijst staan om tot de Europese Unie toe te treden, aan te dringen om voorbereidingen daartoe te treffen;
- c) aan te dringen op een verfijning van het sociaal overleg in landen als Polen, Hongarije, Tsjechië en de Baltische staten door de klemtoon te leggen op de uitbouw van representatieve en partij-onafhankelijke werkgevers- en werknemersstructuren;
- d) aan te dringen om binnen de nieuwe democratische structuren ruimte te cre-

eren voor het ontstaan van een maatschappelijk middenveld dat een vertaling kan geven aan de sociaal-economische en ecologische bezorgdheden van de mensen;

2° ondersteuning te verlenen aan de initiatieven van de Vlaamse sociale partners van werkgevers en werknemers (SERV) om gezamenlijk in diverse Midden- en Oost-Europese landen de uitbouw van sociale-overlegstructuren te stimuleren, zoals onder meer:

a) samen met de SERV vormingsseminaries opzetten om het beginnende sociaal overleg te stimuleren in landen die pas een democratische evolutie hebben door gemaakt, zoals bijvoorbeeld Oekraïne;

b) samen met de diverse Vlaamse industriële sectoren vormingen opzetten rond veiligheid, gezondheid en milieu, die gericht zijn op de uitbouw van een maximaal Europees sociaal model;

3° bij de aanbesteding van overheidsopdrachten als voorwaarde op te nemen dat de bedrijven zowel in hun vestigingen in Europa als wereldwijd de minimumnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie respecteren;

4° via Export Vlaanderen en nadien Flanders Investment & Trade (FIT) de Vlaamse bedrijven te stimuleren om in hun vestigingen in Midden- en Oost-Europa dezelfde principes van sociaal overleg toe te passen als in Vlaanderen om zo een voorbeeldfunctie te zijn voor andere werkgevers in die landen;

5° uiterlijk een jaar na de goedkeuring van deze resolutie aan het parlement en de SERV verslag uit te brengen over de mate waarin uitvoering werd gegeven aan deze resolutie.

Eloi GLORIEUX

Jos STASSEN
